

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.87.2023

z dnia 28 lipca 2023 r.

Rada Miejska w Nowej Soli

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2023.40 j.t. ze zm)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 8 i ust. 9, § 3 i § 4 uchwały Nr LXXIII/624/23 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 30 czerwca 2023r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w mieście Nowa Sól.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 czerwca 2023r. Rada Miejska w Nowej Soli podjęła uchwałę w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w mieście Nowa Sól.

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U.2023.4 j.t. ze zm.) oraz art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2021.1249 j.t. ze zm.).

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 lipca 2023r.

Uchwała wydana w wykonaniu upoważnienia z art. 9a pkt 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej stanowi akt prawa miejscowego.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, iż uchwała w części wskazanej na wstępie istotnie narusza art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2021.1249 j.t. ze zm. - dalej „PrzemDomU”).

Dnia 22 czerwca 2023r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.535), w której na nowo określony został m.in. sposób funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz uprawnienia rady gminy w tym zakresie.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 PrzemDomU „Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.” Zatem obecnie rada gminy może jedynie określić tryb i sposób powoływania i odwoływania członków tego zespołu. Nie może natomiast już ustalać szczegółowych warunków funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego, co było możliwe przed wejściem w życie tej nowelizacji.

Rada Miejska w § 2 ust. 8 uchwały postanowiła, że „Członek Zespołu może być odwołany w trybie natychmiastowym, w przypadku uzasadnionego podejrzenia o naruszenie zasad poufności danych i informacji pozyskanych w ramach działania w Zespole”. Natomiast § 2 ust. 9 uchwały wskazuje, że „Członkostwo w Zespole ustaje z chwilą śmierci członka Zespołu”.

W świetle art. 9a ust. 15 PrzemDomU, Rada Miejska może uregulować wyłącznie tryb odwoływania członków zespołu, a więc samą procedurę pozbawienia członkostwa. Granice uprawnienia Rady obejmują zatem wyłącznie kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne. Kompetencje pozostające w zakresie pojęć "sposobu" i "trybu" odnoszą się bowiem do zagadnień proceduralnych związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu, zatem Rada nie jest uprawniona do wprowadzenia przesłanek odwołania członków zespołu (wyrok WSA w Łodzi z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 19/20; wyrok WSA w Łodzi z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 15/20; wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20). Podobne stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 20 października 2022 r., sygn. III OSK 5634/21, czy też Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 15 marca 2022 r., sygn. II SA/Ke 46/22).

W § 3 Rada Miejska uregulowała kwestie związane z wyborem Przewodniczącego Zespołu, Zastępcy Przewodniczącego Zespołu oraz Sekretarza Zespołu (ust. 1). Uregulowane zostały również kwestie związane z koniecznością wyrażenia pisemnej zgody na kandydowanie oraz sposobem głosowania (ust. 2 - 4). Ustalony został ponadto tryb odwołania członków zespołu ze sprawowanej funkcji oraz procedura postępowania w sprawie wyboru nowych funkcyjnych osób (ust. 5 - 9).

Należy zauważyć, że poza wskazaniem podmiotów, które mają być reprezentowane w zespole, ustawodawca nie narzucił ani kompetencji, jakie powinien posiadać członek zespołu interdyscyplinarnego, ani stażu pracy, ani pozycji zawodowej w reprezentowanej jednostce. Powołania w skład zespołu interdyscyplinarnego dokonuje wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Dotyczy to zarówno pierwszego składu zespołu, jak i zmian w jego składzie. Sposób wyboru osób, które mają być powołane do zespołu interdyscyplinarnego jest wynikiem współdziałania gminy i danej instytucji. Z art. 9a ust. 6 PrzemDomU wynika konieczność wyboru przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego na pierwszym posiedzeniu zespołu. Nie wskazano jednak ani na kadencyjność tej funkcji, ani na jakiegokolwiek kryteria, jakie miałyby spełniać przewodniczący poza jednym – musi być jednocześnie członkiem zespołu interdyscyplinarnego. Ponadto zgodnie z art. 9a ust. 6a PrzemDomU Zespół interdyscyplinarny wybiera spośród swoich członków zastępcę przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wykonuje obowiązki powierzone mu przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i zastępuje go w czasie nieobecności. Do zastępcy przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego stosuje się przepisy o przewodniczącym. Ustawa nie przewiduje funkcji sekretarza zespołu. Nie oznacza to, że wśród członków zespołu nie można dokonać podziału zadań. Podział zadań nie wymaga jednak tworzenia odrębnych funkcji w samym zespole, poza tymi ustawowymi. Ponadto z ustawy nie wynikają kompetencje do określenia sposobu głosowania w zespole (wyrok WSA w Łodzi z dnia 26 lutego 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 1079/19; wyrok WSA w Łodzi z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 19/20).

Również postanowienia zawarte w § 4 uchwały stanowiące, że „Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych” nie dotyczą trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, a dotyczą szczegółowych warunków funkcjonowania Zespołu. Podkreślić należy, że za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odnieść to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli